

Čakajoč na kulturnopolitična dejanja

torek, 31.03.2009

Pop/Kultura - Tekst: Katja Praznik

V prvem pomladanskem tednu je Ljubljana zaživela v znamenju najmlajših generacij sodobnega plesa. V Stari elektrarni je v dveh večerih (in treh izvedbah) prizorišče zasedla umetniška gimnazija za sodobni ples SVŠGL s predstavo Nasprotja (Pred-premiera 09), konec tedna pa sta zaključila dva umetniška večera bivših maturantov SVŠGL z naslovom P.M.S.

Tema letošnje Pred-premiere 09, ki je produkcijsko v domeni zavoda EMANAT, je bila zgodovina sodobnega plesa oziroma njegovi začetki ter nasprotja v družbi. Dijaki vseh štiri letnikov so skupaj z mentorji, priznanimi slovenskimi koreografi in plesalci sestavili recital sedemnajstih točk. Kot vsako leto je tudi letošnja mozaična predstava razkrila in manifestirala izjemno plesno artikuliranost bodočih plesnih profesionalcev, ki so temo zgodovinskih praks in oblik sodobnega plesa prenašali v aktualizirano sodobno obliko z jasnimi sledovi zgodovinskih reminiscenc (od Isadore Duncan, Mary Wigman do Rudolfa Labana) in se ironično dotaknili tudi luknjičavosti lokalne zgodovine sodobnega plesa (ko so v ironiziranem prizoru televizijskega programa Novomeščane spraševali, ali vedo, kdo sta Pino in Pia Mlakar). Predstava Nasprotja še zdaleč ni bila kakršna koli lamentacija nad več desetletji trajajočo spregledanostjo dosežkov in pomena sodobnoplesne ustvarjalnosti v lokalnem kontekstu, saj je gledalcem v treh nabitih polnih terminih avditorija Stare elektrarne sodbo o tem, kaj so kreativni potenciali sodobnega plesa, pokazala s samimi sredstvi umetniške forme, ki pričajo o visoki usposobljenosti in ustvarjalnem potencialu dijakov umetniške gimnazije. To pomeni, da pridevnika "šolski" nikakor ne moremo jemati kot slabšalno kategorijo. Podpora, do katere so tovrstni projekti več kot upravičeni, ne more spregledati visoke izvedbene in idejne ravni. O tem pa priča tudi dejstvo, da je letos produkcija umetniške gimnazije Nasprotja doživela tudi prvo domače gostovanje - tokrat v Delavskem domu Trbovlje.

In če status in položaj sodobnega plesa gimnazijcem umetniškega oddelka SVŠGL še vedno o(ne)mogoča le malo sistemskih rešitev za nadaljnji razvoj, kajti institucionalni okvir sodobnega plesa še vedno v veliki večini vzdržuje nevladni sektor umetniških producentov, ki je kot celotna umetniška produkcija v Sloveniji zavezan piškavim sredstvom državnega proračuna, pa na srečo o odločnosti in volji za razvijanje te umetniške forme ne manjka. O tem smo se gledalci lahko prepričali minuli petek in soboto, ko je v okviru projekta Dancelab (plesni laboratorij) - ki sta ga tokrat s skupnimi močmi priredila Plesni teater Ljubljana in zavod EMANAT skupaj z vsemi nastopajočimi - potekal umetniški večer z naslovom P.M.S. - postmaturantsko srečanje. Večer je sicer uvedel kratek solo performans **Jana Rozmana**, še dijaka tretjega letnika SVŠGL, z glasbenikom **Drejcem Pogačnikom**. Rozman je predstavil koncizno plesno samoanalizo značilne mladostne razpetosti, ki v območju nešteti ponujanih identitetnih pozicij išče svoj lastni izraz. Sledilo je šest krajših solov, duetov in triev **Ajde Tomazin, Marcele Horvat, Evine Hadžialjević, Mirte Zajc, Mihe Rodmana** ter **Anje Gluvić**. Vsaka kratka plesna etuda je plesno besedišče izgrajevala v specifični bodisi do drugih medijev - plesa in glasbe v primeru Ajde Tomazin ter plesa in poezije v primeru Anje Gluvić - bodisi v območju samega plesnega medija (Marcela Horvat, Evin Hadžialjević, Mirta Zajc), v katerem so mlade umetnice predstavile različne vidike uprizarjanja telesne materialnosti in bile ne samo izjemno idejno jasne, temveč tudi izvedbeno dovršene. Ne le to, večer so organizatorice (Sabina Potočki, Maja Delak, Petra Pikalo in Sinja Ožbolt) stkale v odlično, dramaturško poantiran lok.

Odveč je dodajati, pa vendar ne moremo mimo dejstva, da oba večera Nasprotja in P.M.S., ki nastajata v produkcijsko nevhvaležnih in finančno podhranjenih pogojih, ustvarjalcev ne omejitja, da iz svojega profesionalnega delovanja ne bi izluščili tistega kreativnega jedra, ki ga nosijo vsemu navkljub. Še več, pričata o tem, da bodo morali kulturna politika in odgovorni za sistemske rešitve, ki naj bi najmlajšim generacijam državljanov zagotovile kontinuirano in stabilno podporo za delovanje, v najkrajšem možnem času izvesti ukrepe, s katerimi bodo ustvarjalcem sodobnega plesa podelili ne le legitimnost na državni ravni, temveč tudi dejanski veter v jadra. Polje umetniške produkcije namreč ni odvisno le od entuziazma in odločnosti samih ustvarjalcev, marveč lahko obstaja in se razvija le z dejanskimi kulturnopolitičnimi odločitvami in dejanji.